

روز بزرگداشت حکیم عمر خیام نیشابوری

28 اردیبهشت در جمهوری اسلامی ایران به عنوان روز بزرگداشت دانشمند شهیر ایرانی، حکیم عمر خیام نیشابوری نام‌گذاری شده است. ما نیز در این مقال به شرح مختصری از زندگی این حکیم و شاعر برجسته می‌پردازیم.

28 اردیبهشت در جمهوری اسلامی ایران به عنوان روز بزرگداشت دانشمند شهیر ایرانی، حکیم عمر خیام نیشابوری نام‌گذاری شده است. ما نیز در این مقال به شرح مختصری از زندگی این حکیم و شاعر برجسته می‌پردازیم. ابوالفتح عمر بن ابراهیم خیام نیشابوری، فیلسوف، ریاضیدان، منجم، پزشک، شاعر و نویسنده بزرگ ایران، در اواخر قرن پنجم و اوایل قرن ششم هجری زندگی می‌کرده است. ولادتش در حدود سال‌های 417 الی 440 قمری در نیشابور اتفاق افتاد. خیام از شخصیت‌های تاریخی است که در باب او داستان‌های مجعول بسیاری ساخته‌اند و همین افسانه‌سازی سبب شده است که در باب احوال و اقوال او اتفاق نظری بین پژوهندگان وی نباشد. شهرت خیام در دوران زندگی او بیشتر در حکمت، طب، نجوم و ریاضیات بود، لیکن امروز او را در جهان بیشتر به سبب رباعیات فلسفی لطیفش می‌شناسند. این رباعی‌ها بسیار ساده و دور از تصنع و تکلف‌اند و با این حال مقرون به کمال فصاحت و بلاغت و شامل معانی عالی در الفاظ موجز و استوار است. خیام در ریاضیات چند اثر معروف دارد که کتاب جبر و مقابله از همه مشهورتر است. همچنین او مأمور اصلاح تقویم ایرانی شد و نیز رصدخانه‌ای را تأسیس کرد. وفات خیام را در حدود سال 515 الی 525 ق گفته‌اند. آرامگاه حکیم عمر خیام نیشابوری در نیشابور در جوار امامزاده محمد محروق نیشابور، میعادگاه ادب دوستان و علاقمندان زبان و ادبیات پارسی است.